

REDACTIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 un an . . . . . 20 cor.
 1/2 an . . . . . 10 „
 1/4 an . . . . . 5 „
 10 luni . . . . . 2 „
 de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisorile nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Avis publicului.

Căldurosul sprijin al publicului cetitor, înmulțirea zilnică a abonaților noștri, dar' mai presus de toate dorul nostru de a da nou impuls luptei naționale, pe care poporul românesc din Ungaria și Ardeal e silit să o poarte pentru afirmarea drepturilor sale firești și imprescriptibile, ne-au determinat să dăm ziarului nostru o extensiune mai mare.

Spre scopul acesta în anul, ce încurând se încheie, ni-am procurat litere nouă, ear în zilele din urmă ni-am adus și o nouă mașină de tipar.

Astfel începând dela 1 Ianurie v. 1904 „Tribuna Poporului“ își schimbă formatul și fiecare număr va eși pe 8 și mai multe pagini. Cu toate acestea prețurile de abonament rămân aceleași atât pentru numerii de zi, cât și pentru cei de Duminecă.

Din formatul cel nou acum la Crăciun vom da un număr de probă de vră-o 20—24 pagini. Condeie distinse românești își vor da întâlnire pe acelea pagini. Acest număr se va tipări și expediază în 10 mii de exemplare.

Deoarece dorim, ca numărul acesta să ajungă în toate păturile societății românești și în toate colțurile țării unde se află Românii, rugăm pe toți cetitorii și sprijinitorii noștri, să ne trimită pe câte-o cartă poștală adresa acelor cunoscuți ai lor, despre care cred că li-s'ar cuveni trimi-

terea numărului nostru de Crăciun. Adresele acestea să ni se comunice până în 10 Decembrie st. vechiu. Cele comunicate mai târziu nu vor fi luate în considerare.

Existența noastră se bazează numai pe abonații noștri. Dela înmulțirea lor atarnă și aceea, ca ziarul acesta să apară și în ziua de Vineri, ce până acum nu s'a putut face. Când vom fi în stare a duplica suma cauziunii, numai decât vom satisface și acestei dorințe a cetitorilor noștri.

Adm. „Tribunei Poporului.“

SFÎRȘITUL.

Ceea-ce am prevestit eri, a urmat. Conte Tisza a avut o nouă ocazie, de a declama fraze bombastice, împotriva Vienei cari, sigur nu-și vor perde efectul. În ședința de eri a parlamentului a tras din nou paloșul împotriva lui Körber, și pe cât știm, lui Körber nu i-s'a întâmplat nici o nenorocire, poziția sa și-a ușurat-o însă. Șovinistii au aplaudat și să și vorbește că drept recunoștința pentru vitejia ce a dovedit Tisza, și ultimele rămășițe ale obstrucției depun armele.

Cu asta am putea zice, că se încheie capitoul sgomotos și din cale afară fără rost al așa numitei lupte pentru aspirațiile naționale maghiare. Vom face de altă dată bilanțul, le vom arăta cu altă ocazie saldul pasiv cu care își încheie obstrucția socotelile, căci de astădata ne-am propus să rămănem numai la împrejurările între cari însuflețita luptă își dă sufletul. Vom examina testamentul ce-l lasă în mâinile contelui Tisza, care a fost făcut executor testamentar.

Interpelația principelui Windisch-Graetz și răspunsul ministrului președinte austriac Körber care a răscolit

asa de mult opinia publică maghiară, nu mai încapă îndoială: pecetluiesc în mod definitiv soarta aspirațiilor maghiare în armată. Mai mult, reduc la adevărată valoare și »concesiile« pe cari încălcând, a putut pune Tisza mâna pe frânele guvernului și cari acum să dovedesc, a fi lipsite de ori-ce valoare reală.

Ne aducem aminte de însuflețirea ce a stârnit în parlamentul maghiar declarațiunile lui Tisza despre originea drepturilor suverane, spunând că toate drepturile prin urmare și cel asupra armatei emanează dela națiune. Se părea că Tisza a desleat nodul gordian, furtune de aplause au secondat acestor cuvinte și a doua zi Kossuth comentând pe Tisza a și depus împreună cu partidul său, serbătorește armele.

Reiese acum din debaterile peerilor din Austria, că enunțiațiile contelui Tisza nu alterează întru nimic status-quo-ul și real și principial al armatei comune, și că »definiția« d-lui Tisza, despre originea drepturilor suverane, este de valoare curat academică. În armată totul rămâne cum a fost; atât comandamentul, cât și organizația internă în mâinile Maiestății Sale, a Capului oștirilor. Körber a mers și mai departe, rostind asupra tendențelor maghiare, cea mai aspră critică, numindu-le »atentate ordinare« îndreptate în contra Monarhiei. »Distinsul strein« cum ironic l-a numit Tisza, a declarat că are știre despre dispozițiile, cari sunt obiectul discuției în publicitate, fără ca ele să fie destul de cunoscute, pentru-că nici măcar »definitive nu sunt«. Valoarea lor, zice mai departe, nu o poate aprecia, numai atâta poate declara, că »bazele tradiționale ale unității externe și interne a armatei, rămân neatinse«.

Intre împrejurările acestea, dezarmează în parlamentul din Budapesta anarhia parlamentară care a durat peste 9 luni. Pagube materiale pricinuitau enorm de multe pe cari fi-

rește le resimte țeara întregă, le resimțim și noi. Nebuniile maghiare le plătim prin urmare cu bani scumpul. Cât privește însă rezultatul obținut pe terenul, pentru care s'a făcut obstrucția, ne declarăm cu el deplin mulțumiți. Este nu numai afirmarea punctului de vedere, accentuat de noi, acest rezultat, ci totodată proba eclatantă a solidității și trăiniciei bazelor puternice ale armatei, cari nu pot fi clătinate de ori-ce adiere de vânt. Este o mângăere aceasta pentru noi, cari în fine, am aflat totdeauna o garanță oare-care a naționalității noastre în armata unitară a Monarhiei, pe care acum kossuthiștii încercaseră s'o prefacă și pe ea officină de maghiarizare!

Manifestul kossuthiștilor.

Partidul kossuthist a adresat un manifest către »națiune.« În acest manifest se înșiră foloasele eluptate prin — obstrucție. Cetindu-le ai crede, că de mâne încolo întră domnia »vigyáz«-ului în armată. Vezi, ce nu-ți face puțină iluzie, păcat însă că n'au avut-o înainte d'a începe obstrucția.

Hârtii netrebnice.

Mereu trebuie să înfundăm lădița noastră din redacție cu hârtii — netrebnice.

Unul vine să batjocorească pe părintele cutare, altul spală amar pe domnul învătător, al treilea înfundă în tină și noroiu pe protopop. Istorieare picante sunt urmate de învinuirii de colosal calibru, așa că de-ar fi toate acestea adevărate, respectivii onorabili de mult ar trebui să fie înfundați în temniți.

Primum corespondențe în contra episcopilor, nu este cruceare nici pentru metropoliți.

Este însă lucru curios, că stimații corespondenți, toți cerberii, apărători ai moralei publice, absolutnu se intere-

Preludii.

Ich hab in stillen Stunden
 Geträumt von einer Ruh,
 Der Glaube war das Lager
 Die Seligkeit warst du
 Ich hab in stillen Stunden
 Geträumt von einem Kuss
 Ich war das stille Leben
 Und du warst der Genuss
 O gib mir alles wieder
 Gib alles mir zurück,
 Die Hoffnung und die Träume
 Den Glauben und das Glück.

I.

Același rost de lucru
 Același prietină bună
 Meniți să-ți umple capul
 Cu basme și minuni,
 Pe uși am pus zăvorul
 Luminile le-am stins;
 Să nu-mi vezi ochii roșiți
 Să nu cunoști c'am plâns.
 Cuprinde-mă năvalnic
 Sărută-mă 'n avânt,
 Apoi, apoi dăm Lira
 Dăm lira mea să cânt.

II.

O nu v'atingeți de ce-i sfânt.
 De tot ce 'n rēu și 'n bine
 A îndurat al vieții chin,
 Luptându-se cu sine,
 În minte vie-vē Christos
 Căzut în drum sub cruce,
 Cum dar noi oamenii de jos —
 Mereu s'o putem duce.

III.

De vânt s'a scuturat o floare
 Și vântul foile le-a dus,
 La o bătrână cerșitoare
 În pragul casei le-a depus

Bătrâna ese spriginită
 De cârje, singura-i noroc
 Coboară 'n curtea părăsită
 Să-și caute lemne pentru foc.

Cum vede foile: „o Doamne
 E semnul care mi-l'a dat
 Acum sunt patruzeci de toamne
 Atunci demult când a plecat“.

În zorii uimește mândrul soare
 În fața albului bordei
 Gătată ca de serbătoare
 Bătrâna-i moartă 'n patul ei.
 În mână cu foile uscate
 Pe buze cu acel suris —
 Senin și fără de păcate
 Pe care-l rid copiii 'n vis.

Maria Cunșan.

„Moda Nouă“.

De câteva săptămâni apare în București o revistă foarte interesantă și foloșitoare, despre care au luat notiță și foile noastre. Unica fiind la noi Români, e deam-nă de sprijinul și încurajarea tuturor, dar

mai ales a femeilor române. Chemată a scăpa pe femeia română de foile străine de genul acesta, mai ales de cele nemțești de prin Berlin, Viena etc. numai așa va implini misiunea-i frumoasă dacă va fi sprijinită de toți Români. Cu deosebire la noi aici în Bănat, unde influințele străine se resimt așa de neplăcut în cultura femeii române, e merită această revistă aș exercita influința educativă românească...

Cu sincera intențiune de a face damelor române un modest serviciu prin această dare de seamă, voi căuta a arăta în liniamente generale, — insistând prin aceasta pentru lățirea ei.

Revista poartă numele de „Moda Nouă“. Scopul ce-l urmărește această revistă l'am amintit mai sus. În forma în care se prezentă, cred că 'și l va ajunge. Dacă mai învoce și un pic de ambiție națională la damele noastre, atunci „Moda Nouă“, trebuie să fie cea mai intimă, cea mai draguță prietină, a ori cărei Române de dincoaci de munți.

Am înainte, nrul 9 al revistei. În șirurile ce urmează l voi descrie mai amănunțit decât se poate face aceasta în „Bibliografia“ din jurnale.

Un format mare, foarte prezentabil, tipar curat și legibil, hârtie fină și durabilă, desemnuri reușite și croiuri elegante, extensiune pe opt pagini: acesta e esteriorul „Modei Noue“. Cuprinsul e următorul:

Pe pagina întâia: Doamnă gravuri mari și frumoase de „toaletă de iarnă“ (spate și față), — Desemnul este foarte plăcut și nu

e inferior gravurilor din revistele străine similare. — Urmează „Cronica săptămânii care trece și pe pagina a doua. — În această cronică se face o dare de seamă novităților, preferințelor și schimbărilor ultime ale modei, apoi se dă o lămurită și ușoară instrucție în eventualele îndreptări și modernisări la alte toalete. — Acest articol de fond al model din revistă, oferă pentru multe Române dela noi surprinse plăcute asupra amănuntelor modei și a particularităților limbice românești de modă.

Pe pagina a doua urmează continuativ: un scurt articolul despre buna purtare în societate, — indigații foarte folositoare și instructive mai ales pentru tinerime. Urmează apoi „un costum pentru d-șoare“, gravură și explicare: Rubrica „Cărți postale“ cuprinde „impresii schimbate între cetitorii și cetitoarele“ revistei. E acesta un colț de tainuirii intime, ale inimilor tinere pline de iluzii și doriri: o parte foarte interesantă mai ales pentru cetitoare, — Romanța: „De ce să mor“... poezie de D. Teleor, muzică de G. Ventura e de toată frumseța, la care se mai adaugă și farmecul noutății. După explicarea și descrierea gravurilor de pe pagina primă precum și a unei „pălării de iarnă pentru fetițe“ urmează o scurtă și aleasă spicuire de „Cugătări“.

Pagina a treia cuprinde; o gravură și descrierea „toaletă pentru d-șoare“. În Poșta medicului“ se dau damelor sfaturi și indigații din partea unei doamne doctor de medicină, în toate chestiunile de igienă și frumseță. Poezia „Inima“ de loct. C. Pe-

Magasinul de resturi al Fraților LENGYEL

ARAD, Piata Libertății Nr. 21.

Resturi în prețuri extraordinare de ieftine.

Resturi diferite rămase din magazinul nostru principal, diferite pânze, canava, creton, bacrhet, stoffe de dame, postav bărbătesc, stoffe de mobilă, și resturi de perdele de dantelă se vind în prețuri ieftine în casa noastră particulară avem

65 2-3

O PRAVALIE SEPARATA DE RAMĂȘIȚE

unde pe lângă resturile ieftine sus amintite se mai capătă stoffe demodate, coverturi de flanel pentru masă și pat, plapomi și pânzării de masă

se vind în prețuri peste măsură ieftine. Resturile vindute cu prețuri fixe și după cumpărare se schimbă cu plăcere

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincie se efectuează prompt și punctual. — Lucru bun și solid! Prețuri mod-rate! Serviciu punctual! 1045 51—

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr. 387

BRAUN N. A.

deposit de culori.

Arad, piata Boros-Béni Nr. 10.

Mare deposit de firnis, culori de ulei fabricat propriu, culori pentru vopsirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a toate de prima calitate.

— Comandele din provincie se efectuează prompt și solid —

1034 68—

— Pachetarea gratuit. —

Cel mai ieftin izvor de cumpărare din Arad.

Juvaericeale,

bucăți de aur și argint (frante)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 89—

Deutsch Izidor,

ciasornicar și juvaergiu

Arad, strada Templom.

— Telefon n-rul 438. —

■ CROITOR ROMÂN. ■

In atenția publicului

bărbătesc.

Paltoane p. bărbați

potrivite anotimpurilor, pregătite din cele mai moderne stoffe indigene și străine, după croitură de șic pe

lângă prețuri avantajoase.

Rugându-mă pentru spriginul M. On. Public semnez cu deosebită stimă 31 8-25

NICOLAU IOSIF

croitor bărbătesc.

■ ARAD, Piața Tököly. ■

In localit. cafenelei de odintoară alui Huzó.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public de dame, că am intrat ca partașe în atelierul de croitorie de dame „Vuk Lukreția” atât de bine cunoscut și apreciat în Arad.

Cu destinsă stimă:

51 1-10

Crolina Beck.

Prea stimatele Doamne!

In urma experiențelor și a iscusinței câștigate în primele ateliere de croitorie din Viena și Budapesta firma noastră este în plăcută poziție a putea primi ori ce fel de lucrare în branșa aceasta și precum pân'aci, așa și în viitor să răspundă celor mai înaintate exigențe.

Ne permitem totodată a încunoștința onor. public, că în legătură cu atelierul am deschis și un curs de croitorie, unde croitorii se instruiază după cel mai nou sistem.

Recomandându-ne din nou atențiunii prea stimatele Doamne, suntem cu distinsă stimă:

Vuk și Beck,

Piața Tököly, Nr. 7, etagiul II.

Nou atelier pentru fabricare de roți și trasuri.

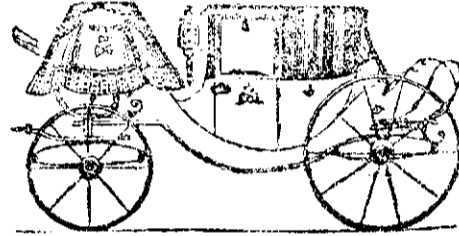
Am onoare a aduce la cunoștința on. public din loc și din provincie, și

Arad, strada Kossuth n-rul 18

am deschis un

atelier pentru fabricare de roți și trăsuri

corespunzătoare necesităților moderne.

Îndeplinesc în acest atelier toate lucrările și reparaturile corespu- toare solid și prompt, pe lângă prețuri avantajoase. Provoacă-mă la faptă că nemi în fabrici de mână l. a lucrărilor, sunt în poziția de a putea să face pe deplin m. on. public, pentru căruia sprijin mă rog.

Cu deos. stimă

1068 12-3

Kiss Odön, fabricant de roți și trăsuri.

DENGELEGY și STERN

croitori de domni.

Aduc la cunoștința prea st. public și prez. st. mușterii că ARAD, edificiul teatrului, lângă intrarea principală, am deschis o modernă

prăvălie de croitori de rangul I.

Tragem cele mai moderne stoffe indigene și străine, de toamnă și iarnă. Executăm toate lucrările ce se țin de croitorie, după croitul cel mai modern și elegant pe lângă prețuri avantajoase. In urma marelor noastre eșecuri, a prețurilor isverabile și a spetărilor de lucru suntem în stare să corespundă tuturor necesităților.

■ La comandele din provincie ne înfățișăm în persoană. ■

Rugându-ne de spriginul M. On. public, semnez cu deosebită stimă

Dengelegy și Stern

19 11—

croitori de domni.

Prea Stimate Dame!

Toate damele cari până acum își comandau corsetele de la Viena sau Budapesta, au fost espuse la multe neplăceri. Ca să o evitați pe viitor, veniți la mine și comandați un corset de probă și vă veți convinge că corsetele la mine se croiesc tocmai ca în Viena sau Budapesta. Totodată corsetele vă vor costa mai puțin câte-va coroane mai puțin. 1057 14-3

Recomand mai ales damelor mai tari

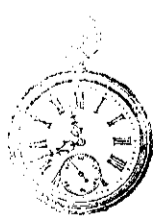
corsetele de croitură dreaptă

în preț de 6 fl. și mai sus. Face și corsete cu spirale de oțel dela 3 fl. în sus, corsete mici moderne dela 5 cor. în sus, corsete pentru îndreptarea staturii dela 3 fl. în sus. — Comandele din provincie se efectuează prompt. Se primesc și reparaturi și curățiri. Rog pentru sprijinul m. st. dame.

Cu deosebită stimă

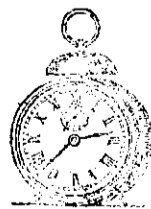
PILCEZ IRMA,

croitoare de corseturi, ARAD, strada Deák Ferencz 30 (casa Bonts).

Örményi Gyula,

ciasornicar.

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 10 (în colțul stradei Lázár Vilmos.)

Primesc se repar ciasornice garantând pe 3 ani. In Arad n'a existat încă atelier în care să se lucreze mai ieftin. 943 18-50

Am un deposit de tot felul de

ciasornice de buzunar și de părete,

precum și orologii cari deșteaptă. Toate exacte și de buna calitate.